Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2024/1984

16.7.2024

BESLUIT (GBVB) 2024/1984 VAN DE RAAD

van 15 juli 2024

ter ondersteuning van de institutionele overgangsplanning voor niet-routinematige missies en onderzoekscapaciteiten van de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (OPCW)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1, en artikel 31, lid 1,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 12 december 2003 heeft de Europese Raad de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (de "EU-strategie") aangenomen.

(2) In de EU-strategie wordt de cruciale rol benadrukt die het Verdrag tot verbod van de ontwikkeling, de productie, de aanleg van voorraden en het gebruik van chemische wapens en inzake de vernietiging van deze wapens ("Chemical Weapons Convention" — "CWC") en de Organisatie voor het verbod van chemische wapens ("Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons" — "OPCW") vervullen bij het tot stand brengen van een wereld zonder chemische wapens. In het kader van de EU-strategie heeft de Unie toegezegd zich te zullen inspannen voor mondiale toetreding tot de belangrijkste verdragen en overeenkomsten inzake ontwapening en non-proliferatie, waaronder het CWC.

(3) Sinds 2004 ondersteunt de Unie de activiteiten van de OPCW door middel van de volgende gemeenschappelijke optredens en besluiten van de Raad: Gemeenschappelijk Optreden 2004/797/GBVB van de Raad [1]; Gemeenschappelijk Optreden 2005/913/GBVB van de Raad [2]; Gemeenschappelijk Optreden 2007/185/GBVB van de Raad [3]; Gemeenschappelijk Optreden 2007/185/GBVB van de Raad; Besluit 2009/569/GBVB van de Raad [4]; Besluit 2012/166/GBVB van de Raad [5]; Besluit (GBVB) 2015/259 van de Raad [6]; Besluit (GBVB) 2019/538 van de Raad [7]; Besluit (GBVB) 2021/1026 van de Raad [8], gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2023/1515 van de Raad [9]; Besluit (GBVB) 2021/2073 van de Raad [10] en Besluit (GBVB) 2023/1344 van de Raad [11].

[1] Gemeenschappelijk Optreden 2004/797/GBVB van de Raad van 22 november 2004 betreffende de ondersteuning van OPCW-activiteiten in het kader van de uitvoering van maatregelen van de strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 349 van 25.11.2004, blz. 63).

[2] Gemeenschappelijk Optreden 2005/913/GBVB van de Raad van 12 december 2005 betreffende de ondersteuning van OPCW-activiteiten in het kader van de uitvoering van maatregelen van de strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 331 van 17.12.2005, blz. 34).

[3] Gemeenschappelijk Optreden 2007/185/GBVB van de Raad van 19 maart 2007 betreffende de ondersteuning van OPCW-activiteiten in het kader van de uitvoering van maatregelen van de strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 85 van 27.3.2007, blz. 10).

[4] Besluit 2009/569/GBVB van de Raad van 27 juli 2009 betreffende de ondersteuning van OPCW-activiteiten in het kader van de uitvoering van de strategie van de EU ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 197 van 29.7.2009, blz. 96).

[5] Besluit 2012/166/GBVB van de Raad van 23 maart 2012 betreffende de ondersteuning van activiteiten van de Organisatie voor het verbod van Chemische Wapens (OPCW) in het kader van de uitvoering van maatregelen van de strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 87 van 24.3.2012, blz. 49).

[6] Besluit (GBVB) 2015/259 van de Raad van 17 februari 2015 ter ondersteuning van activiteiten van de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (OPCW) in het kader van de uitvoering van de strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 43 van 18.2.2015, blz. 14).

[7] Besluit (GBVB) 2019/538 van de Raad van 1 april 2019 ter ondersteuning van activiteiten van de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (OPCW) in het kader van de uitvoering van de strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 93 van 2.4.2019, blz. 3).

[8] Besluit (GBVB) 2021/1026 van de Raad van 21 juni 2021 ter ondersteuning van het programma voor cyberbeveiliging, veerkracht en informatieborging van de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (OPCW) in het kader van de uitvoering van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 224 van 24.6.2021, blz. 24).

[9] Besluit (GBVB) 2023/1515 van de Raad van 20 juli 2023, tot wijziging van Besluit (GBVB) 2021/1026 ter ondersteuning van het programma voor cyberbeveiliging, veerkracht en informatieborging van de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (OPCW) in het kader van de uitvoering van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 184 van 21.7.2023, blz. 37).

[10] Besluit (GBVB) 2021/2073 van de Raad van 25 november 2021 ter ondersteuning van een verbeterde operationele doeltreffendheid van de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (OPCW) door middel van satellietbeelden (PB L 421 van 26.11.2021, blz. 65).

[11] Besluit (GBVB) 2023/1344 van de Raad van 26 juni 2023 ter ondersteuning van een verbeterde operationele doeltreffendheid van de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (OPCW) (PB L 168 van 3.7.2023, blz. 27).

(4) Voor de actieve uitvoering van hoofdstuk III van de EU-strategie is het gerechtvaardigd dat de consistente en gerichte steun van de Unie aan de OPCW wordt voortgezet. Er bestaat een specifieke behoefte aan verdere steun voor de versterking van de onderzoekscapaciteiten van de OPCW in het kader van haar institutionele overgangsplanning voor niet-routinematige missies, alsook voor de overdracht van verzamelde bewijsinformatie om een internationale verantwoordingsplicht voor het gebruik van chemische wapens in Syrië mogelijk te maken.

(5) De Unie moet derhalve dit besluit vaststellen om de nodige steun te verlenen.

(6) Het technisch secretariaat van de OPCW moet worden belast met de technische uitvoering van de activiteiten die moeten worden verricht in het kader van dit besluit,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Met het oog op de uitvoering van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens ondersteunt de Unie de uitvoering, door middel van een operationeel optreden, van het Verdrag tot verbod van de ontwikkeling, de productie, de aanleg van voorraden en het gebruik van chemische wapens en inzake de vernietiging van deze wapens.

2. Het in lid 1 bedoelde optreden beoogt:

— integratie van kennis en deskundigheid voor onderzoeksmethoden, -protocollen en -activiteiten (bv. inzet enz.);

— voortdurende naleving van de uitwisseling van bewijsinformatie, zoals voorgeschreven in lid 12 van OPCW-besluit C-SS-4/DEC.3 van 26-28 juni 2018, over het aanpakken van de dreiging van het gebruik van chemische wapens, om informatie te bewaren en te verstrekken aan relevante onderzoeksentiteiten.

3. In het projectdocument wordt de in lid 1 bedoelde actie nader omschreven.

Artikel 2

1. De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de "HV") is verantwoordelijk voor de uitvoering van dit besluit.

2. De technische uitvoering van het in artikel 1 bedoelde optreden is in handen van het technisch secretariaat van de OPCW.

3. De OPCW voert de in lid 2 bedoelde taak uit onder de verantwoordelijkheid van de HV. Daartoe treft de HV de nodige regelingen met de OPCW.

Artikel 3

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van het in artikel 1 bedoelde optreden bedraagt 1 605 447,56 EUR.

2. De met het in lid 1 genoemde referentiebedrag gefinancierde uitgaven worden beheerd overeenkomstig de voorschriften en procedures die van toepassing zijn op de algemene begroting van de Unie.

3. De Commissie houdt toezicht op het correcte beheer van de met het in lid 1 bedoelde referentiebedrag gefinancierde uitgaven. Daartoe sluit zij een bijdrageovereenkomst met de OPCW. In de bijdrageovereenkomst wordt bepaald dat de OPCW er zorg voor moet dragen dat de bijdrage van de Unie zichtbaar is in een mate die overeenstemt met haar omvang.

4. De Commissie streeft ernaar om de in lid 3 bedoelde overeenkomst zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van dit besluit te sluiten. Zij stelt de Raad in kennis van eventuele moeilijkheden en van de datum van sluiting van de bijdrageovereenkomst.

Artikel 4

1. De HV brengt aan de Raad verslag uit over de uitvoering van dit besluit, op basis van regelmatige verslagen van de OPCW. De verslagen vormen de basis voor de evaluatie door de Raad.

2. De Commissie geeft informatie over de financiële aspecten van de uitvoering van het in artikel 1 bedoelde optreden.

Artikel 5

1. Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

2. Dit besluit vervalt 24 maanden na de sluiting van de in artikel 3, lid 3, bedoelde overeenkomst. Het verstrijkt echter zes maanden na de datum van inwerkingtreding ervan indien er binnen die termijn nog geen overeenkomst is gesloten.

Gedaan te Brussel, 15 juli 2024.

Voor de Raad

De voorzitter

NAGY I.

BIJLAGE

Planning met betrekking tot de institutionele transitie op het vlak van niet-routinematige missies en onderzoekscapaciteiten van de OPCW

1. **Achtergrond en motivering**

In december 2003 heeft de Europese Unie (EU) de strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens ("de EU-strategie") aangenomen, waarin zij erkent dat massavernietigingswapens een bedreiging vormen voor de internationale vrede en veiligheid. In de EU-strategie wordt de cruciale rol benadrukt die het Verdrag inzake chemische wapens (CWC) en de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (OPCW) spelen bij het tot stand brengen van een wereld zonder chemische wapens. De doelstellingen van de EU-strategie vormen een aanvulling op die van het CWC. De EU en de OPCW hebben sinds de aanneming van de EU-strategie samengewerkt, onder andere door middel van een reeks gemeenschappelijke optredens en besluiten ([1])

De OPCW heeft bij de uitvoering van haar mandaat standvastige steun van de EU ontvangen, waaruit blijkt dat de EU zich blijft inzetten voor de volledige uitvoering van het CWC. Zo is sinds 2004 43,6 miljoen EUR aan vrijwillige bijdragen verstrekt via gemeenschappelijke optredens en besluiten in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB). De OPCW is ingenomen met de blijvende inzet waarmee de EU de OPCW steunt om het doel van het CWC – een wereld zonder chemische wapens – te verwezenlijken en zo bij te dragen tot internationale vrede en veiligheid. De OPCW erkent voorts dat de EU sinds 2004 steun verleent door middel van financiering op uiteenlopende gebieden, zoals de toepassing van de verificatieregeling en de vernietiging van voorraden chemische wapens, de bevordering van de universaliteit van het CWC, de uitvoering van het CWC door de verdragspartijen, internationale samenwerking voor chemische activiteiten, paraatheid om aanvallen met giftige chemische stoffen te voorkomen en erop te reageren, ontwikkelingen op het gebied van wetenschap en technologie, cyberveiligheid, de bouw van het Centrum voor chemie en technologie van de OPCW, situatiebewustzijn en satellietbeelden, en het aanpakken van de dreiging van het gebruik van chemische wapens. Voorts is de OPCW, die zich bewust is van de nieuwe uitdagingen bij het tegengaan van de heropkomst van chemische wapens, ingenomen met het aanhoudende belang dat de EU hecht aan het versterken van haar steun voor de institutionalisering van de onderzoeks- en verificatiecapaciteit van de OPCW.

Na de voltooiing van de vernietiging van alle opgegeven voorraden chemische wapens in juli 2023 heeft de OPCW haar aanpassing aan de fase na de vernietiging voortgezet. Dienovereenkomstig heeft het secretariaat van de OPCW de aanzet gegeven tot het in kaart brengen van de kennis op het vlak van processen die verband houden met het waarborgen van het behoud van de capaciteiten van het secretariaat met betrekking tot een doeltreffende reactie op het daadwerkelijke en vermeende gebruik van chemische wapens.

Dit voorstel moet worden bezien in samenhang met Besluit (GBVB) 2023/1344 van de Raad van 26 juni 2023 en de activiteiten in het kader van resultaat 3 ("Doeltreffend reageren op het vermeende gebruik van chemische wapens"). De activiteiten in het kader van Besluit (GBVB) 2023/1344 van de Raad hebben voornamelijk betrekking op de uitvoering van lopende onderzoeken. Dit voorstel is gericht op verplichtingen en activiteiten die plaatsvinden na de afronding van onderzoeken en de uitgifte van verslagen.

Het voorstel voor GBVB-financiering voor 2024 is afgestemd op de prioriteiten van de OPCW en het technisch secretariaat op het gebied van kennisverwerving en de integratie van deskundigheid, met een gedetailleerde beschrijving van informatiebeveiligingsprocessen en -procedures tot op heden, alsook op maatregelen om te kunnen inspelen op mogelijke wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het gebruik van chemische wapens en de dreiging daarvan. Concreet wordt met het voorstel beoogd rekening te houden met de resultaten van onafhankelijke en onpartijdige onderzoeksactiviteiten en, onder meer, de daarmee verband houdende documentatieverplichtingen uit hoofde van Besluit C-SS-4/DEC.3, punt 12, van de Conferentie van Verdragspartijen, aangenomen op 27 juni 2018, alsook Besluit C-28/DEC.12, aangenomen op 30 november 2023. Ter bevordering van de inspanningen van het secretariaat om uitvoering te geven aan de modaliteiten uit hoofde van punt 21 van Besluit C-SS-4/DEC.3 en in overeenstemming met punt 2 van Besluit C-28/DEC.12, heeft de Conferentie van Verdragspartijen het secretariaat verzocht zich te blijven inspannen om zijn capaciteiten voor het onderzoeken van beschuldigingen van het gebruik van chemische wapens te ondersteunen en op te bouwen, onder meer door de verdere ontwikkeling van instrumenten en methoden zoals die in verband met forensisch onderzoek, getuigenverhoor, bewijsvergaring, de bewakingsketen, de planning en uitvoering van regelmatige opleidingsactiviteiten en andere relevante oefeningen, de integratie en het behoud van kennis, vaardigheden en deskundigheid die bij eerdere missies zijn opgedaan, en met alle andere middelen die de directeur-generaal noodzakelijk en passend acht.

([1]) Waaronder Gemeenschappelijk Optreden 2004/797/GBVB (verstreken); Gemeenschappelijk Optreden 2005/913/GBVB (verstreken); Gemeenschappelijk Optreden 2007/185/GBVB (verstreken); Besluit 2009/569/GBVB (verstreken); Gemeenschappelijk Optreden 2012/166/GBVB (verstreken); Besluit 2013/726/GBVB (verstreken); Besluit (GBVB) 2015/259 (verlengd bij Besluit (GBVB) 2018/294, verstreken); Besluit (GBVB) 2015/2215 (verstreken); Besluit (GBVB) 2017/2302 (verlengd bij Besluit (GBVB) 2019/1092, verstreken); Besluit (GBVB) 2017/2303 (verlengd bij Besluit (GBVB) 2018/1943 en Besluit (GBVB) 2019/2112, verstreken); Besluit (GBVB) 2019/538 (verlengd bij Besluit (GBVB) 2022/573, verstreken); Besluit (GBVB) 2021/1026 (verlengd bij Besluit 2023/1515, van kracht tot augustus 2024) en Besluit (GBVB) 2021/2073 (van kracht tot december 2025); Besluit (GBVB) 2023/1344 (van kracht tot juni 2026)..

Het tweejaarlijkse programma en de begroting van de OPCW voor 2024-2025 zijn aangenomen tijdens de 28e Conferentie van Verdragspartijen (27 november – 1 december 2023). Het omvat de lopende transformatie van de afdeling inspecties. Met deze aanpassing wordt beoogd de kennis en deskundigheid die zijn verworven door niet-routinematige missies in Syrië en daarbuiten op te nemen en te integreren, teneinde deze onderscheidende capaciteit te verankeren door middel van opleidingen binnen de relevante bestaande structuren van het secretariaat en om op verzoek te kunnen reageren ten behoeve van de verdragspartijen. Er zullen aanvullende vrijwillige bijdragen nodig zijn voor deze overgangsperiode, die gedeeltelijk worden gedekt door het EU-voorstel, bovenop de middelen die beschikbaar zijn via het programma en de begroting voor 2024-2025, om de uitvoering van de onderstaande doelstellingen en activiteiten te versnellen, alsook het gebruik van het Centrum voor chemie en technologie van de OPCW.

2. **Algemene doelstellingen van de voorgestelde maatregelen**

De algemene doelstelling van het besluit van de Raad van de EU is het versterken van het vermogen van het secretariaat om doeltreffend en geloofwaardig te reageren op het gebruik van chemische wapens en aantijgingen van dat gebruik. Dergelijke steun zou bijdragen tot de uitvoering van de mandaten van de OPCW. Het zou ook een tijdige deelname mogelijk maken aan de uitvoering van de verplichtingen van de OPCW uit hoofde van het CWC op het vlak van inspanningen ten behoeve van internationale verantwoordingsplicht met betrekking tot het gebruik van chemische wapens.

3. **Specifieke doelstellingen van de maatregelen**

— Integratie van kennis en deskundigheid voor onderzoeksmethoden, -protocollen en -activiteiten (bv. inzetten van teams).

— Voortdurende naleving van de uitwisseling van informatie over bewijsmateriaal, zoals voorgeschreven in Besluit C-SS-4/DEC.3 (punt 12), om informatie te bewaren en te verstrekken aan relevante onderzoeksentiteiten.

4. **Verwachte resultaten van de maatregelen**

— Resultaat 1: Institutionele integratie van de paraatheids- en responscapaciteiten van de OPCW voor elk nieuw gebruik van chemische wapens of aantijgingen van dat gebruik en voor nieuwe en/of nog niet bekende risico's. Dit omvat de volgende indicatieve activiteiten:

  — Overdracht van beveiligde informatie van onderzoeken naar een geïntegreerd platform in het kader van een kennisinformatieplan, in lijn met de nieuwe/herziene versies van de institutionele functies en het organigram van de OPCW.

  — Ontwikkelen en testen van een leerportefeuille (opleidingen, materiaal zoals het compendium, beste praktijken, enz.) in verband met het gebruik van chemische wapens of beschuldigingen daarvan met het oog op de overdracht en uitwisseling van kennis door de OPCW (met inbegrip van onderwerpen die betrekking hebben op relevante deskundigheid die een gedetailleerd beeld geven, rekening houdend met de specialisatie die de OPCW heeft opgedaan bij het uitvoeren van onderzoeken in de Arabische Republiek Syrië, zoals: ondervraging van getuigen, verdragspartijen en slachtoffers; optreden op de plaats van het vermeend gebruik van chemische wapens; beheer van onderzoeksdossiers en juridische voorbereiding; beheer van de bewakingsketen, enz.).

— Resultaat 2: Mogelijk maken en versterken van de overdracht van informatie over bewijsmateriaal aan het internationaal, onpartijdig en onafhankelijk mechanisme (IIIM) met betrekking tot verslagen van het onderzoeks- en identificatieteam (IIT) over het gebruik van chemische wapens in de Arabische Republiek Syrië, in overeenstemming met Besluit C-SS-4/DEC.3, punt 12, en ter ondersteuning van de internationale verantwoordingsplicht met betrekking tot het gebruik van chemische wapens. Dit omvat de volgende indicatieve activiteiten:

  — Totstandbrenging van een gunstig klimaat voor het beheer van de vooruitgang die wordt geboekt door verschillende "teams" die verantwoordelijk zijn voor verslagen, met gedeelde diensten voor het verstrekken en bewaren van informatie uit IIT-verslagen met het oog op overdracht aan het IIIM.

  — Verstrekking en bewaring van informatie uit het eerste IIT-verslag over het gebruik van chemische wapens in Ltamenah met het oog op overdracht op basis van verzoeken van het IIIM, met inbegrip van processen op het vlak van identificatie, evaluatie, redactie, verificatie van toestemming, overdracht en archivering voor de eerste indiening, follow-upreacties en archivering van alle relevante dossiers met betrekking tot het incident.

  — Verstrekking en bewaring van informatie uit het tweede IIT-verslag over het gebruik van chemische wapens in Saraqib met het oog op overdracht op basis van verzoeken van het IIIM, met inbegrip van processen op het vlak van identificatie, evaluatie, redactie, verificatie van toestemming, overdracht en archivering voor alle dossiers met betrekking tot het incident.

— Verstrekking en bewaring van informatie uit het derde IIT-verslag over het gebruik van chemische wapens in Douma met het oog op overdracht op basis van verzoeken van het IIIM, met inbegrip van processen op het vlak van identificatie, evaluatie, redactie, verificatie van toestemming, overdracht en archivering voor alle dossiers met betrekking tot het incident.

— Verstrekking en bewaring van informatie uit het vierde IIT-verslag over het gebruik van chemische wapens in Marea met het oog op overdracht op basis van verzoeken van het IIIM, met inbegrip van processen op het vlak van identificatie, evaluatie, redactie, verificatie van toestemming, overdracht en archivering voor alle dossiers met betrekking tot het incident.

5. **Eindbegunstigden**

Begunstigden zijn onder meer: personeel en teams van het secretariaat van de OPCW, en belanghebbenden van het CWC, waaronder verdragspartijen, nationale autoriteiten, het maatschappelijk middenveld, internationale en intergouvernementele organisaties, enz.

6. **Duur**

De geschatte uitvoeringstermijn voor de uitgaven die via dit project worden gefinancierd bedraagt 24 maanden.